

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	VET 252, Tibbi botanika, 4 AKTS
	Departament	Həyat Elmləri
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/26-cı tədris ilinin yaz semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Şəfiyeva Güləfət
	E-mail:	gulafat.shafiyeva@khazar.org
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər korpusu
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşmadan sonra vaxt təyin ediləcək
Prerekvizitlər		
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas dərsliklər: 1. M. Seyidov, E. Əsədov, H. Qasimov, Ə. Hüseynova “Əczaçılıq botanikası” Dərslik, Bakı 2023 2. “Introduction to Botany” Alexey Shipunov Minot State University (North Dakota, USA) 2021 version 3. 5.T.M. Gontova and others “Pharmaceutical botany” Ternopil, TSMU, ”Ukrmedknyha, 2013 4. Медицинская ботаника, Головкин Б.Н., Золкин С.Ю., Трофимова И.А., 2019 Əlavə vəsaitlər: 5. Susan G. Wynn, Barbara Fougere “Veterinary Herbal Medicine” 2006 6. WHO monographs on selected medicinal plants. V. 4. Publications of the WHO Press, 2009. Geneva. <u>Köməkçi WEB-mənbələr</u> http://www.binran.ru/rbo/botjourn/2009/bj2.htm http://www.plantarium.ru/ http://my.aspb.org/ http://www.trentu.ca/biology/botany/levels.html https://www.youtube.com/channel/UCxPchT-Zp8ADvsVR9IHCRmA	
Kursun təsviri	Tibbi botanika kursu bitkilərin morfoloji və anatomik quruluşu, sistematik mövqeyi, bioloji və ekoloji xüsusiyyətləri, eləcə də kimyəvi tərkibi və farmakoloji təsir xüsusiyyətləri haqqında elmi biliklərin öyrədilməsini əhatə edən ixtisas fənnidir. Kurs çərçivəsində dərman və yem əhəmiyyətli bitkilərin təsnifatı, yayılma arealı, təsiredici maddələri və tətbiq sahələri sistemli şəkildə təhlil olunur. Eyni zamanda heyvandarlıqda istifadə olunan qida və dərman	

	bitkilərinin məhsuldarlığa, sağlamlığa və profilaktik tədbirlərə təsiri elmi əsaslarla izah edilir.		
Kursun məqsədləri	Tibbi botanika fənninin əsas məqsədi bitkilərin morfoloji, anatomik, sistematik və bioloji xüsusiyyətlərinin elmi əsaslarla öyrənilməsi, onların kimyəvi tərkibinin və farmakoloji təsir mexanizmlərinin araşdırılması, eləcə də heyvandarlıq və ümumilikdə aqrar sahə üçün əhəmiyyət kəsb edən qida və dərman bitkilərinin müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirilməsidir. Kurs çərçivəsində tələbələr dərman və yem əhəmiyyətli bitkilərin təsnifatı, yayılması, ekoloji xüsusiyyətləri, təsiredici maddələri və tətbiq sahələri barədə nəzəri biliklərə yiyələnir, onların düzgün tanınması, toplanması, saxlanması və istifadəsi prinsiplərini mənimsəyirlər. Bununla yanaşı, bitki mənşəli xammalın keyfiyyət göstəricilərinin qiymətləndirilməsi, təhlükəsiz və səmərəli istifadəsi, eləcə də təbii ehtiyatların qorunması haqqındakı məlumatların çatdırılmasıdır.		
Təlim nəticələri	Kursun sonunda tələbələr nəyi biləcəklər: 1. Ali bitki orqanizmlərinin makro- və mikro səviyyələrdə quruluş xüsusiyyətlərini; 2. Ali bitkilərin çoxalma xüsusiyyətlərini; 3. Ali bitkilərin ontogenezdə və təkamül prosesində inkişaf xüsusiyyətlərini; taksonlar arasında filogenetik əlaqəni; 4. Ali bitkilərin təbiətdə və insanın təsərrüfat fəaliyyətində rolunu; 5. Ali bitkilər haqqında biliklərdən k/t problemlərinin həllində, nadir və təsərrüfat əhəmiyyətli növlərin mühafizəsinin təşkilində, həmçinin geologiyada, tibdə, biotexnologiyada və s. istifadəsi təcrübəsini.		
Tədris metodları	Məşğələ		x
	Qrup müzakirəsi		x
	Praktiki tapşırıqlar		x
	Praktiki məsələnin təhlili		x
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Yoxlama (quiz)		10
	Tapşırıq		5
	Davamiyyət		5
	Aktivlik		10
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Dərsin təşkili – Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar dərs zamanı tələbələrə çatdırılacaqdır. – Yeni mövzu əyani vasitələrin (PPT və video fayllar) nümayişi ilə izah ediləcəkdir. – Aralıq və final imtahanları öncəsi tələbələrin mənimsəmə səviyyələri		

(Quiz) yoxlanılacaqdır. – Dərslər zamanı tələbələrin əvvəlki mövzunu mənimsəmələri şifahi və yazılı sorğunun keçirilməsi ilə hər dərs qiymətləndiriləcəkdir, semestrin sonunda isə orta qiyəət çıxarılacaqdır (Fəallıq). – Semestr ərzində fərdi mövzuda prezentasiyaların verilməsi vacibdir. Prezentasiya vaxtı, sonunda müzakirə də daxil olmaqla 15-dəqiqədən artıq olmamalıdır. Prezentasiya mövzuları və qaydaları haqda dərstdə daha geniş tanışlıq olunacaqdır. – Semestr ərzində fərdi laborator işi aparılması vacibdir. Laboratoriya dərində ağ xalat geyilməlidir. Laborator işinin nəticələri tələbələrin dəftərlərində protokollaşdırılmalıdır, bu qaydalarla dərstdə daha geniş tanışlıq olunacaqdır. Davamiyyət Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Tələbələr müəyyən səbəblərdən dərslərin buraxılması (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır. Dərsə gecikmələr və ya digər dərs pozuntuları Tələbə dərsə 15 dəqiqədən artıq gecikmişdirsə, tələbəyə qayıb yazılır, amma tələbə dərs saatında iştirak edir. Yoxlama işi Müəllimə və dekanlığa qabaqcadan məlumat verilən səbəblərdən yoxlama işində iştirak etməyən tələbə yoxlama işini növbəti həftədə yazı bilər. İmtahanlar Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağılı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. Aralıq və yekun imtahanı mövzuları tələbələrə imtahandan öncə verilir. Aralıq imtahanının sualları yekun imtahanında təkrarlanmır. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürülmələr qadağandır. Bu qaydaya riayət etməyən tələbələrin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. Fənni bitirmək qaydası Universitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və yuxarı hesab edilir. Kəsiri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. Tələbələrin davranış qaydaları <i>Dərs zamanı dərs prosesini və etik qaydaları pozmaq, həmçinin tələbələr arasında icazəsiz müzakirələr və mobil telefonlardan istifadə qadağandır.</i>			
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	16.02.26	Giriş. Bitki hüceyrəsinin və toxumaların quruluşu. Əsas,	Əsas dərslik (1, 2, 4)

		Örtük, Ötürücü, Mexaniki, Törədici və İfrazat toxumaları	Fəsil 1
2.	23.02.26	Bitkinin vegetativ orqanları. Kök, morfolojiyası, anatomiyası, funksiyaları, metamorfozları.	Əsas dərslik (1, 2, 4) Fəsil 1
3.	2.03.26	Gövdə - zoğ. Funksiyaları, morfolojiyası, anatomik quruluşu və metamorfozları. Bitkinin həyat formaları.	Əsas dərslik (1, 2, 4) Fəsil 1
4.	9.03.26	Yarpaq. Funksiyaları, morfolojiyası və anatomik quruluşu. Yarpaq metamorfozları	Əsas dərslik (1, 2, 4) Fəsil 1
5.	16.03.26	Generativ orqanlar. Çiçək – quruluşu və funksiyası. Çiçək qrupları. Meyvə və toxumlar. Toxumun cücərməsi, inkişafı, quruluşu	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 2
6.	23.03.26	Bitkilərin sistematikas. İbtidai bitkilər, xarakterik xüsusiyyətlər və əhəmiyyəti. Yosunların xüsusiyyəti. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyəti	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 3
7.	30.03.26	Ali sporlu bitkilərin – mamırların xarakterik xüsusiyyətləri, inkişafı və həyat sikli. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyəti	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 3
		Aralıq imtahanı	
8.	6.04.26	Ali sporlu bitkilər – qijilər. Quruluşu, inkişafı, həyat sikli. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyəti	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 3
9.	13.04.26	Çılpaqtoxumlular şöbəsi, xarakterik xüsusiyyətləri, inkişafı. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyətləri	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 3
10.	20.04.26	Örtülüttoxumluların xarakterik xüsusiyyətləri. Birləpəlilər və ikiləpəlilər sinfi və xarakterik xüsusiyyətləri.	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 3
11.	27.04.26	Gülçiçəklilər, paxlalılar, kətanlar, mürdərçəkimilər, doqquzdonlar. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyətli nümayəndələri. Fitoterapiya	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 4
12.	4.05.26	Qabaqkimilər, kərəvizlər, əməköməcilər, pişikotular, xaççiçəklilər, mixəkkimilər, qırxbuğumlar. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyətli nümayəndələri. Fitoterapiya	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 4
13.	11.05.26	Qaymaqçiçəklilər, zirincilər, lələlər, şahtərələr, tərəçiçəklilər, badımcənçiçəklilər, acıçiçəklər, mürəkkəbçiçəklilər. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyətli nümayəndələri. Fitoterapiya	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 4
14.	18.05.26	Taxıllar, novruzçiçəyilər, zanbaqlar, səhləblər, çillər, qırtı otu, ballı baba, göyzəban, dalmaz. Dərman və təsərrüfat əhəmiyyətli nümayəndələri. Fitoterapiya	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 4
15.	25.05.26	Heyvandarlıqda vacib olan yem bitkiləri. Xarakterik xüsusiyyətləri. Klassifikasiyası: dənli, paxlalı, köküyumrulu, bostan, bağ, silos yem bitkiləri və s.	Əsas dərslik (1,2,4) Fəsil 4
		Final imtahanı	

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özüündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.